

UNIVERSITI
TEKNOLOGI
MARA

Cawangan Terengganu

INFO

USAHAWAN

Edisi 31 (Jan - Jun 2024)

Usahawan Pemacu Ekonomi Mapan

ISSN 1823-6421

BULETIN ADALAH HAK MILIK KEKAL MASMED
UiTM CAWANGAN TERENGGANU

Mendepani Cabaran Transformasi Digital Dalam Keusahawanan Sosial

Faizatul Akmam Binti Amirrudin¹ and Norina Ahmad Jamil¹

¹Faculty of Business and Management UiTM Cawangan Selangor Kampus Puncak Alam, Malaysia

*emel koresponden: akmamamir671@uitm.edu.my

Pengenalan

Keusahawanan sosial di Malaysia merupakan satu bidang yang semakin mendapat perhatian dan berkembang pesat seiring dengan perubahan digital di dalam sosioekonomi masyarakat. Prinsip asas keusahawanan sosial bukanlah berteraskan keuntungan semata-mata tetapi meliputi inovasi sosial yang mampan dalam menangani isu-isu sosial, alam sekitar dan komuniti. Namun, usahawan sosial di Malaysia perlu mendepani pelbagai cabaran digital yang menghalang mereka daripada mencapai potensi penuh konsep keusahawanan sosial itu sendiri.

Di Malaysia, prinsip keusahawanan sosial telah bermula sejak Enakmen Syarikat Bekerjasama 1922 diwartakan yang menjadi asas kepada pembentukan koperasi. Sejarah yang panjang ini, memungkinkan keusahawanan sosial sentiasa signifikan dalam mendepani cabaran sosial terutama di era digital kini. Keusahawanan sosial merangkumi pelbagai bidang seperti pendidikan, kesihatan awam, perlindungan alam sekitar, pembangunan komuniti, kebudayaan dan seni, projek perumahan mampu milik, teknologi dan inovasi, perlindungan haiwan dan sumber tenaga mampan.

Melalui keusahawanan sosial, kaedah, cara dan strategi keusahawanan akan dikenalpasti dalam menyediakan penyelesaian sistemik kepada permasalahan sosial dan alam sekitar. Aktiviti keusahawanan sosial sememangnya konsisten dengan peranan yang dimainkan oleh sektor awam dan inisiatif tanggungjawab sosial korporat (SEMy 2030). Perubahan lanskap keusahawanan yang semakin menjurus ke arah keusahawanan digital, turut memberi impak kepada keusahawanan sosial untuk meningkatkan prestasi keusahawanan sosial yang lebih holistik, berdaya saing dan mampan.

Penggunaan teknologi seperti capaian internet yang luas, penggunaan kecerdasan buatan (AI), pembelajaran mesin (ML) dan Internet of Things (IoT), telah membuka peluang kepada usahawan sosial dalam menyelesaikan isu-isu sosial dan komuniti secara lebih inovatif dan efisien. Walaupun keusahawanan sosial di Malaysia semakin popular, usahawan sosial turut menghadapi cabaran dalam mentransformasikan perniagaan mereka di dunia digital kini.

Cabaran Digital Keusahawanan Sosial

Antara cabaran-cabaran transformasi digital terhadap keusahawanan sosial adalah seperti berikut:

1. **Sumber Yang Terhad**
Kebanyakan keusahawanan sosial beroperasi dengan perbelanjaan yang terhad dan ini membataskan kemampuan mereka untuk melabur dalam transformasi digital yang memerlukan permulaan modal yang tinggi. Kekurangan sumber kewangan dalam mengeksplorasi pakar digital dan teknologi dalam perniagaan sosial mereka boleh menyebabkan mereka menghadapi kesukaran meningkatkan prestasi perniagaan.
2. **Kurang Kesedaran Tentang Transformasi Digital**
Ramai usahawan sosial yang tidak menyedari faedah transformasi digital atau cara melaksanakannya. Mereka memerlukan bantuan dan dorongan untuk memahami kebaikan penggunaan teknologi dalam meningkatkan operasi keusahawanan sosial mereka. Kekurangan kesedaran ini boleh menjadikannya mencabar untuk melaksanakan inisiatif transformasi digital.

3. **Penentangan Terhadap Perubahan**

Segelintir usahawan sosial masih mengekalkan cara konvensional dalam memenuhi misi sosial mereka. Mereka menganggap transformasi digital sebagai mengganggu daripada matlamat sosial mereka dan mencabar dalam melaksanakan teknologi atau proses baharu.

4. **Akses Teknologi dan Capaian Jalur Lebar Berkelajuan Tinggi yang Terhad**

Ramai usahawan sosial, terutamanya di kawasan luar bandar dan komuniti terpinggir, mungkin tidak mempunyai akses kepada teknologi dan internet berkelajuan tinggi yang diperlukan untuk menjalankan operasi perniagaan mereka dengan berkesan. Kerajaan telah mengambil langkah proaktif seperti pelaksanaan Pelan Jalinan Digital Negara (JENDELA), pelancaran Rangka Tindakan Ekonomi Digital Malaysia (MyDIGITAL), dan Pusat Ekonomi Digital Keluarga Malaysia (PEDI) bagi memastikan kesalinghubungan internet berkelajuan tinggi dengan menyediakan akses saksama kepada semua terutama di kawasan luar bandar dan terpencil dan memartabatkan sosioekonomi rakyat.

5. **Kurang Kemahiran Digital**

Usahawan sosial mungkin tidak mempunyai kemahiran yang diperlukan untuk memanfaatkan teknologi digital secara berkesan, seperti pemasaran digital, e-dagang, atau analisis data. Tanpa kemahiran ini, mereka mungkin tidak dapat bersaing dalam pasaran digital yang semakin kompetitif. Dalam menangani isu ini, kerajaan dan beberapa agensi swasta telah menyediakan peluang-peluang mengikuti Latihan digital keusahawanan dalam menyediakan semua usahawan di Malaysia dalam memperkasakan mereka ke arah pendigitalan yang inovatif dan kompetitif.

yang berkesan daripada semua pihak yang berkepentingan perlulah dicapai melalui inisiatif dan kolaborasi dalam memperkasakan transformasi digital keusahawanan sosial. Melalui sokongan yang berterusan, usahawan sosial dapat memanfaatkan teknologi untuk mencapai matlamat sosial mereka dengan lebih berkesan dan lestari.

Rujukan

[1] Ahmad Azuar Zainuddin. (2024, April 8). Solutions: emerging technologies shaping the future of social enterprise. Capaian daripada <https://theedgemalaysia.com/node/707173>

[2] Berita Harian Online (n.d.). Malaysia terus berusaha majukan pendigitalan. (2023, May 17). Capaian daripada <https://www.bharian.com.my/bisnes/teknologi/2023/05/1102204/malaysia-terus-berusaha-majukan-pendigitalan>

[3] Cosa, M. (2023, April 16). Digital transformation and social enterprises' challenges. Capaian daripada <https://www.linkedin.com/pulse/digital-transformation-social-enterprises-challenges-marcello-cosa>

[4] Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi. (n.d.) Rangka tindakan keusahawanan sosial Malaysia 2030. Capaian daripada https://kuskop.gov.my/admin/files/med/image/portal/PDF/SEMy2030_BahasaMalaysia.pdf

[5] Portal Rasmi Kementerian Komunikasi. (n.d.). PEDI bantu usahawan kecil perkasa ilmu digital. Capaian daripada <https://www.kkd.gov.my/awam/berita/24141-pedi-bantu-usahawan-kecil-perkasa-ilmu-digital>

[6] Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi. (n.d.) Rangka tindakan keusahawanan sosial Malaysia 2030. Capaian daripada https://kuskop.gov.my/admin/files/med/image/portal/PDF/SEMy2030_BahasaMalaysia.pdf

[7] Portal Rasmi Kementerian Komunikasi. (n.d.). Capaian internet berkualiti galak kembang ekonomi digital. Capaian daripada <https://www.kkd.gov.my/awam/berita/21975-capaian-internet-berkualiti-galak-kembang-ekonomi-digital>

Kesimpulan

Cabaran transformasi digital dalam keusahawanan sosial memerlukan pendekatan holistic yang melibatkan pelbagai pihak berkepentingan termasuk kerajaan, sektor swasta, NGO dan komuniti. Namun, untuk mencapai transformasi digital yang berjaya, usahawan sosial perlu mengatasi cabaran seperti kekurangan akses kepada teknologi, kemahiran digital, dan sumber kewangan. Strategi dan pendekatan